

13. FEJEZET

13.1 Alfejezet

1.

			Sor Min
	2	2	2
	1	3	1
Oszlop Max	2	3	

Mivel $\max(\text{sor min}) = \min(\text{oszlop max}) = 2$, az a stratégiapár, amelyben a sorjátékos az első sort, az oszlopjátékos pedig az első oszlopot választja, nyeregpontot ad. A játék értéke: 2 egység (a sorjátékos számára).

2.

					Sor Min
	4	5	5	8	4
	6	7	6	9	6
	5	7	5	4	4
	6	6	5	5	5
Oszlop Max	6	7	6	9	

Mivel $\max(\text{sor min}) = \min(\text{oszlop max}) = 6$, azok a stratégiapárok, amelyekben a sorjátékos a második sort, az oszlopjátékos az első vagy a harmadik sort választja, nyeregpontokat adnak. A játék értéke 6 egység (a sorjátékos számára).

3. Mivel Wicked Witch maximalizálni akarja a Mad Max által megtett út hosszát, Wicked Witchnek osztjuk a sorjátékos szerepét, Mad Max pedig az oszlopjátékos lesz. A kifizetómátrix az alábbi:

	Mad Max	Úticélja	Sor Min
Wicked Witch által szabadon hagyott utak	Atlanta	Nashville	
Atl.-St.L és Nash.-St. L.	1600	1800	1600
Atl.-NO és Nash.-St. L	1700	1800	1700
Atl.-St. L és Nash.-NO	1600	1400	1400
Atl.-NO és Nash.-NO	1700	1400	1400
Oszlop Maximum	1700	1800	

Mivel $\max(\text{sor min}) = \min(\text{oszlop max}) = 1700$, ezért az a stratégiapár, amelyben Mad Max Atlantába megy és Wicked Witch az

Atlanta-New Orleans és a Nashville-St. Louis utakat szabadon hagyja (vagyis elzárja az Atlanta-St. Louis és a Nashville-New Orleans utakat), nyeregpont. Mad Max összesen 1700 mérföldet tesz meg (ez a játék értéke).

4. Mivel a nyeregpont sorminimum, ezért sorában a legkisebb szám, és mivel oszlopmaximum, ezért oszlopában a legnagyobb szám. Tegyük most fel, hogy a_{ij} a legkisebb szám az i -edik sorban és a legnagyobb szám a j -edik oszlopban. Megmutatjuk, hogy az a stratégiapár, amelyben a sorjátékos az i -edik stratégiát, az oszlopjátékos pedig a j -edik stratégiát (röviden (i,j)) választja, nyeregpont. Először bebizonyítjuk, hogy

$$(1) \max(\text{sor minimum}) \leq \min(\text{oszlop maximum}).$$

Tegyük fel, hogy a_{ij} = az i -edik sor legkisebb eleme. Ekkor minden k -ra $a_{ij} \leq a_{ik}$. Tehát $a_{ij} \leq \max_k a_{ik}$. Így minden k -ra

$$(i\text{-edik sor minimuma}) = a_{ij} \leq (k\text{-adik oszlop maximuma}).$$

Ezért minden k -ra

$$\max(\text{sor minimum}) \leq (k\text{-adik oszlop maximuma})$$

és

$$\max(\text{sor minimum}) \leq \min(\text{oszlop maximum}).$$

Most tegyük fel, hogy a_{ij} a legkisebb elem az i -edik sorban és a legnagyobb a j -edik oszlopban. Megmutatjuk, hogy az (i,j) stratégiapár nyeregpont. Nyilvánvalóan

$$(2) \max(\text{sor min}) \geq a_{ij} \text{ és}$$

$$(3) \min(\text{oszlop maximum}) \leq a_{ij}.$$

Az (1), (2) és (3) egyenlőtlenségekből azt kapjuk, hogy

$$a_{ij} \leq \max(\text{sor minimum}) \leq \min(\text{oszlop maximum}) \leq a_{ij},$$

amiből az következik, hogy

$$a_{ij} = \max(\text{sor minimum}) = \min(\text{oszlop maximum}),$$

ami azt jelenti, hogy az (i,j) stratégiapár a mátrixjáték nyeregpontja.

13.2 Alfejezet

1. Mivel a harmadik oszlopot mind az első, mind a második oszlop dominálja, ezért csak a következő mátrixjátékot kell megoldani:

1	2
2	0

Ennek a játéknak nincs a tiszta stratégiák halmazán nyeregpontja. Legyen x_1 = annak a valószínűsége, hogy a sorjátékos az első sort választja és y_1 = annak a valószínűsége, hogy az oszlopjátékos az első oszlopot választja.

A sorjátékos úgy szeretné x_1 -et megválasztani, hogy maximalizálja a $\min(x_1 + 2(1 - x_1), 2x_1) = \min(2 - x_1, 2x_1)$ függvényt. A maximum ott van, ahol az $y = 2 - x_1$ és az $y = 2x_1$ egyenesek metszik egymást, vagyis az $x_1 = 2/3$ értéknél. A játék értéke (a sorjátékos szempontjából) $2 - (2/3) = 4/3$.

Az oszlopjátékos olyan y_1 -et keres, amely minimalizálja a $\max(y_1 + 2(1 - y_1), 2y_1) = \max(2 - y_1, 2y_1)$ függvényt. A minimum ott van, ahol a $2 - y_1 = 2y_1$ és az $y_1 = 2/3$ egyenesek metszik egymást.

Igy a sorjátékos optimális stratégiája $(2/3, 1/3)$ és az oszlopjátékosé pedig a $(2/3, 1/3, 0)$ stratégia.

2. A kifizető mátrix az 1.játékos szempontjából a következő:

	2.játékos	
	Tipp az 1. játékos állításáról	
1.játékos	Igaz	Hamis
Igazat mond	-1	5
Hazudik	5	-10

A mátrixnak nincs nyeregpontja. Legyen T = annak a valószínűsége, hogy az 1.játékos igazat mond és GT = annak a valószínűsége, hogy a 2.játékos azt tippeli, hogy az 1.játékos az igazat mondja. Ekkor az 1.játékosnak úgy kell a T értékét megválasztania, hogy maximalizálja a

$$\min(-T + 5(1 - T), 5T - 10(1 - T)) = \min(5 - 6T, 15T - 10)$$

függvényt. Ehhez az kell, hogy $5 - 6T = 15T - 10$ vagyis $T = 15/21$ legyen. Ekkor a játék értéke az 1.játékosnak $5 - 6(15/21) = 15/21$.

A 2.játékos úgy választja meg a GT értékét, hogy minimalizálja a $\max(-6GT + 5, 15GT - 10)$ függvényt, amely a minimumát a $GT = 15/21$ értéknél veszi fel. Így mindkét játékos optimális (kevert) stratégiája $(15/21, 6/21)$ és a játék értéke az 1.játékos számára $15/21$.

3. Az első oszlopot dominálja a második, ezért elég csak a következő mátrixjátékkal foglalkozni:

1	3
3	2

Legyen x_1 = annak a valószínűsége, hogy a sorjátékos az első sort választja és y_2 = annak a valószínűsége, hogy az oszlopjátékos a második oszlopot (az eredeti mátrixban) választja. A sorjátékos úgy választja meg x_2 értékét, hogy maximalizálja a

$$\min(x_1 + 3(1 - x_1), 3x_1 + 2(1 - x_1)) = \min(3 - 2x_1, 2 + x_1)$$

függvényt. Ez azt jelenti, hogy $3 - 2x_1 = 2 + x_1$ vagyis $x_1 = 1/3$. A játék értéke a sorjátékosnak $2 + 1/3 = 7/3$. Az oszlopjátékos minimalizálni akarja a

$$\max(y_2 + 3(1 - y_2), 3y_2 + 2(1 - y_2)) = \max(3 - 2y_2, y_2 + 2)$$

függvényt. A minimumpontot úgy kapjuk meg, hogy megoldjuk a

$$3 - 2y_2 = y_2 + 2$$

egyenletet, amelynek a megoldása $y_2 = 1/3$. Így a sorjátékos optimális stratégiája: $(1/3, 2/3)$ az oszlopjátékosé pedig: $(0, 1/3, 2/3)$. A játék értéke a sorjátékos számára: $7/3$.

4.

Sorjátékos választása	Oszlopjátékos választása	Sorjátékos nyeresége
$x_1 < 1/3$	3. oszlop	$< 7/3$
$x_1 > 1/3$	2. oszlop	$< 7/3$

5.

Oszlopjátékos választása	Sorjátékos választása	Oszlopjátékos vesztesége
$y_2 < 1/3$	1. sor	$> 7/3$
$y_2 > 1/3$	2. sor	$> 7/3$

6. Ez egy konstans-összegű játék, amelyet úgy kell megoldanunk, mintha egy zérus-összegű játék volna, ahol a sorjátékos az 1.Vállalat, az oszlopjátékos a 2.Vállalat, a kifizető mátrix pedig a következő:

	Alacsony	Magas
Alacsony	500	400
Magas	300	600

Láthatjuk, hogy a mátrixnak nincs nyeregpontja. Legyen tehát L = annak a valószínűsége, hogy az 1.Vállalat termelése alacsony szintű. Ha a 2. Vállalat termelése alacsony szintű, akkor az 1. Vállalat várható nyeresége = $500L + 300(1 - L) = 200L + 300$. Ha a 2.Vállalat termelése magas, akkor az 1. Vállalat várható nyeresége = $400L + 600(1 - L) = 600 - 200L$. A játékelmélet alapvető feltételezése a játékosok racionalitása, így az 1.Vállalat várható nyeresége: $\min[600 - 200L, 200L + 300]$. Ezt a kifejezést kell

maximalizálni, a maximumban $600 - 200L = 200L + 300$ vagyis $L = 3/4$. A játék értéke az 1.Vállalat számára tehát = \$450.

Legyen L' = annak a valószínűsége, hogy a 2.Vállalat alacsony szintű termelést választ. Ekkor a 2.Vállalat minimalizálni igyekszik az 1.Vállalat nyereségét. Ha az 1.Vállalat alacsony szintet választ, akkor az 1.Vállalat várható nyeresége: $500L' + 400(1 - L') = 400 + 100L'$. Az 1.Vállalat "Magas" választása esetén az 1.Vállalat várható nyeresége: $300L' + 600(1 - L') = 600 - 300L'$. Mivel az 1.Vállalatot is racionálisnak (saját nyereségét maximalizálónak) tételezzük fel, a 2.Vállalatnak L' optimális választása esetén minimalizálni kell a

$$\max [100L' + 400, 600 - 300L']$$

függvényt. Ennek minimuma az $L' = 0.5$ értéknél van. Így az 1.Vállalatnak alacsony termelési szintet kell választani az esetek 3/4 részében, míg a 2.Vállalatnak az esetek felében kell alacsony termelési szintet választani.

7. A sorjátékos Mo, az oszlopjátékos Bo, a kifizetómátrix a következő:

	Negyed dollar	Egy cent
Negyed dollar	25	-25
Egy cent	-1	1

Legyen x_i = annak a valószínűsége, hogy Mo az i-edik sort, y_i = annak a valószínűsége, hogy Bo az i-edik oszlopot választja. Bo egyes oszlopválasztásai ellen Mo várható nyereségei: 1. oszlop ellen: $25x_1 - (1-x_1) = 26x_1 - 1$, 2.oszlop ellen: $-25x_1 + (1-x_1) = 1 - 26x_1$. Mo-nak olyan x_1 -et kell választania, amely maximalizálja a $\min\{26x_1 - 1, 1 - 26x_1\}$ függvényt. Maximumban $26x_1 - 1 = 1 - 26x_1$. Ebből $x_1 = 1/26$.

Bo várható veszteségei Mo egyes sorválasztásai esetén:

1.sor ellen: $25y_1 - 25(1-y_1) = 50y_1 - 25$

2.sor ellen: $-y_1 + (1-y_1) = 1 - 2y_1$.

Bo-nak olyan y_1 -et kell választani, amely minimalizálja a $\max\{50y_1 - 25, 1 - 2y_1\}$ függvényt. A minimumban $50y_1 - 25 = 1 - 2y_1$ amiből $y_1 = 1/2$. A játék értéke mindkét játékos számára 0.

8. Jelentse IJ azt, hogy az I játékos játssza az első egyest, J pedig a másodikat. Ekkor az Egyetem csapatának a kifizetómátrixa a következő (Sorjátékos az Egyetem, oszlopjátékos a Főiskola):

	XY	XZ	YZ	YZ	ZX	ZY
AB	1	1	0	1/2	1	3/2
BA	0	1	1	3/2	1	1/2

A Főiskola számára minden olyan stratégia, amelyben a Z játékos szerepel dominált és így elhagyható (0 valószínűséggel játsszák).

Így a következő játékot kell megoldani:

	XY	YX
AB	1	0
BA	0	1

Ez az ismert Páros-Páratlan játék (1 egységet hozzáadtunk minden egyes kifizetéshez, ami az optimális stratégiákat nem befolyásolja), amelynek a megoldása az, hogy mindkét játékos $1/2$ valószínűséggel játssza mindkét stratégiáját és a játék értéke $\frac{1}{2}$.

9. Az általánosság megszorítása nélkül feltehetjük, hogy a a kifizető mátrix legnagyobb eleme. Legyen x_i = annak a valószínűsége, hogy a sorjátékos az i -edik sort választja és y_i = annak a valószínűsége, hogy az oszlopjátékos az i -edik oszlopot választja.

Az oszlopjátékos választásai ellen a sorjátékos várható nyereségei:

$$1. \text{ oszlop: } ax_1 + c(1-x_1)$$

$$2. \text{ oszlop: } bx_1 + d(1-x_1).$$

Igy a sorjátékosnak maximalizálnia kell a

$$\min\{(a-c)x_1+c, (b-d)x_1+d\}$$

függvényt. A maximumban $(a-c)x_1+c = (b-d)x_1+d$ vagyis $x_1=(d-c)/(a+d-b-c)$.

A sorjátékos választásai ellen az oszlopjátékos várható veszteségei:

$$1. \text{ sor: } ay_1+b(1-y_1)$$

$$2. \text{ sor: } cy_1+d(1-y_1)$$

Igy az oszlopjátékosnak minimalizálnia kell a

$$\max\{ay_1+b(1-y_1), cy_1+d(1-y_1)\}$$

függvényt. A minimumban $ay_1+b(1-y_1) = cy_1+d(1-y_1)$ vagyis $y_1 = (d-b)/(a+d-b-c)$. Könnyű látni, hogy $d-c>0, d-b>0$ és $a+d-b-c>0$ teljesülnek, ha a kifizető mátrixnak nincs nyeregpontja és $d \geq \max\{b, c\}$, ezáltal x_1 és y_1 valóban valószínűségek.

10a. A támadóknak az esetek $(0-10)/(1+0-8-10) = 10/17$ részében a futást kell választani.

10b. A 9. feladat megoldása szerint az optimális stratégiában a dobás valószínűsége = $(a-b)/(a+d-b-c)$. Azt akarjuk megmutatni, hogy c növelésével a Támadás kisebb gyakorisággal fog dobni. A dobás valószínűségének a c szerinti parciális deriváltja = $(a-b)(a+d-b-c)^{-2} < 0$, és ez azt jelenti, hogy c növelésével kevésbé gyakran kell a "Dobás" stratégiát használni. Ennek az az oka, hogy a dobás futás elleni hatékonyságának növekedésére a Védelem azzal reagál, hogy gyakrabban használja a "Dobás" stratégiát és ezzel arra kényszeríti a Támadást, hogy ritkábban dobjon.

11. A 6.oszlopot a 3.oszlop dominálja, így azt elhagyhatjuk. A maradék mátrixban a 4.sor dominálja a 3.sort (Az oszlop elhagyása előtt ez nem állt fenn!). Folytassuk a következőképpen:

5.sor domonálja a 2.sort,
 4.oszlop dominálja a 2.oszlopot,
 3.oszlop dominálja az 5.oszlopot,
 4.sor dominálja az 1.sort,
 3.oszlop dominálja az 1.oszlopot,
 3.oszlop dominálja a 4.oszlopot,
 A maradék mátrixból egyértelmű, hogy az oszlopjátékosnak a 3.oszlopot, a sorjátékosnak pedig a 4.sort kell játszani. Ez nyeregpont és a játék értéke -1.

13.3 Alfejezet

1a. Legyen a sorjátékos a Lövész, az oszlopjátékos pedig a Katona. Ekkor a Lövész kifizetómátrixa a következő:

	1	2	3	4	5
A	1	1	0	0	0
B	0	1	1	0	0
C	0	0	1	1	0
D	0	0	0	1	1

1b. A 2.oszlopot az 1.oszlop dominálja, a 4.oszlopot pedig az 5.oszlop, így a 2. és 4.oszlopotokat elhagyjuk.

1c. Elemi számolással kapjuk, hogy a játék értéke $1/3$ a Lövész számára.

1d. Ha a Katona a megadott nem-optimális stratégiát választja, akkor a Lövész mindig A-ra lő és így $1/2$ valószínűséggel talál, ez pedig több, mint $1/3$, ami a játék értéke.

1e.

A Lövész LP-je
 $\max v$

A Katona LP-je
 $\min w$

f.h. $v \leq x_1$
 $v \leq x_1 + x_2$
 $v \leq x_2 + x_3$
 $v \leq x_4, v \leq x_3 + x_4$
 $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 1$
 $x_1, x_2, x_3, x_4 \geq 0$

f.h. $w \geq y_1 + y_2$
 $w \geq y_2 + y_3$
 $w \geq y_3 + y_4$
 $w \geq y_4 + y_5$
 $y_1 + y_2 + y_3 + y_4 + y_5 = 1$
 $y_1, y_2, y_3, y_4, y_5 \geq 0$

A Katona számára $y_1 = y_3 = y_5 = w = 1/3$ lehetséges megoldás. A Lövész számára $x_1 = x_3 = x_4 = v = 1/3$ szintén lehetséges megoldás. Mivel erre a két megoldásra $v = w$, így mindkettő optimális stratégia.

2. A 3.sort dominálja az 1.sor és a 2.sor is, a 4.oszlopot pedig dominálja az 1.oszlop, így számolhatunk a következő kifizető mátrixszal:

4	5	1
2	1	6

Ekkor

A sorjátékos LP-je

max v

f.h. $v \leq 4x_1 + 2x_2$

$v \leq 5x_1 + x_2$

$v \leq x_1 + 6x_2$

$x_1 + x_2 = 1$

$x_1, x_2 \geq 0$

Az $x_2 = 1 - x_1$ és az $y_3 = 1 - y_1 - y_2$ helyettesítésekkel azt kapjuk, hogy

A sorjátékos LP-je

max v

f.h. (1) $v \leq 2 + 2x_1$

(2) $v \leq 1 + 4x_1$

(3) $v \leq 6 - 5x_1$

(4) $x_1 \leq 1$

Az oszlopjátékos LP-je

min w

f.h. $w \geq 4y_1 + 5y_2 + y_3$

$w \geq 2y_1 + y_2 + 6y_3$

$y_1 + y_2 + y_3 = 1$

$y_1, y_2, y_3 \geq 0$

Az oszlopjátékos LP-je

min w

f.h. (5) $w \geq 1 + 3y_1 + 4y_2$

(6) $w \geq 6 - 4y_1 - 5y_2$

(7) $1 - y_1 - y_2 \geq 0$

Minden változó ≥ 0

Minden változó ≥ 0

A sorjátékos LP-jének optimális megoldása: $x_1 = 4/7$, $x_2 = 3/7$, $x_3 = 0$, $v = 22/7$

Az oszlopjátékos LP-jének optimális megoldása: $y_1 = 5/7$, $y_2 = 0$, $y_3 = 2/7$, $y_4 = 0$, $w = 22/7$.

A játék értéke a sorjátékos számára = $22/7$.

3. Mivel az 1.oszlop dominálja a 3.oszlopot, elég a következő mátrixjátékkal foglalkozni:

2	4
3	1

A sorjátékos LP-je:

max v

f.h. (1) $v \leq 2x_1 + 3(1 - x_1) = 3 - x_1$

(2) $v \leq 4x_1 + 1 - x_1 = 3x_1 + 1$

(3) $x_1 \leq 1$

Minden változó ≥ 0

Az oszlopjátékos LP-je:

min w

f.h. (4) $w \geq 2y_1 + 4(1 - y_1) = 4 - 2y_1$

(5) $w \geq 3y_1 + y_2 = 3y_1 + 1 - y_1 = 2y_1 + 1$

(6) $y_1 \leq 1$

Minden változó ≥ 0

A sorjátékos optimális stratégiája: $x_1 = x_2 = \frac{1}{2}$, és $v=5/2$.

Az oszlopjátékos optimális stratégiája: $y_1 = 3/4$, $y_2 = 1/4$, $y_3 = 0$, és $w=5/2$

A játék értéke: $5/2$

4. Jelölje (i,j) azt a stratégiát, amely szerint egy játékos i ezredet küld az 1.városhoz és j ezredet a 2.városhoz. Legyen Custard a sorjátékos és Peabody az oszlopjátékos. Ekkor a kifizető mátrix:

	(3,0)	(0,3)	(2,1)	(1,2)
(4,0)	4	0	2	1
(0,4)	0	4	1	2
(3,1)	1	-1	3	0
(1,3)	-1	1	0	3
(2,2)	-2	-2	2	2

Legyen x_i = annak a valószínűsége, hogy Custard tábornok az i -edik stratégiáját alkalmazza és y_j = annak a valószínűsége, hogy Peabody tábornok a j -edik stratégiáját alkalmazza. Mivel a két város között nincs különbség, azt sejtjük, hogy $x_1 = x_2$, $x_3 = x_4$, $y_1 = y_2$, és $y_3 = y_4$ az egyes játékosok optimális stratégiájában. Ezért vezessük be a következő jelölést:

$x_1 = x_2 = a$, $x_3 = x_4 = b$, $x_5 = c$, $y_1 = y_2 = d$, $y_3 = y_4 = e$.

Ekkor $2a + 2b + c = 1$ and $2d + 2e = 1$ és

Custard LP-je:

max v

$$\begin{aligned} \text{f.h. } v &\leq 4a - 2(1 - 2a - 2b) = 8a + 4b - 2 \\ v &\leq 4a - 2(1 - 2a - 2b) = 8a + 4b - 2 \\ v &\leq 3a + 3b + 2(1 - 2a - 2b) = -a - b + 2 \\ v &\leq 3a + 3b + 2(1 - 2a - 2b) = -a - b + 2 \\ 1 - 2a - 2b &\geq 0 \\ a, b &\geq 0 \end{aligned}$$

Peabody LP-je:

min w

$$\begin{aligned} \text{f.h. } w &\geq 4d + 3(1/2 - d) = 3/2 + d \\ w &\geq 4d + 3(1/2 - d) = 3/2 + d \\ w &\geq 3(1/2 - d) = 3/2 - 3d \\ w &\geq 3(1/2 - d) = 3/2 - 3d \\ w &\geq -4d + 4(1/2 - d) = 2 - 8d \\ d &\leq 1/2 \\ d &\geq 0 \end{aligned}$$

Custard optimális stratégiája: $x_1 = x_2 = 4/9$, $x_3 = x_4 = 0$, $x_5 = 1/9$, $v=14/9$.

Peabody optimális stratégiája: $y_1 = y_2 = 1/18$, $y_3 = y_4 = 4/9$, $w=14/9$.

A játék értéke: $14/9$.

Figyeljük meg, hogy az erősebb játékos (Custard) többet kockáztat,

amennyiben legtöbbször minden erejét ugyanahhoz a városhoz küldi míg a gyengébb játékos többnyire megosztja erőit a két város között.

5a. Ha $A = -A^T$, akkor valójában a játékosok azonosak. Tegyük ugyanis fel, hogy a sorjátékos az i -edik sort választja és az oszlopjátékos pedig a j -edik oszlopot. Ekkor a sorjátékos nyeresége a_{ij} és az oszlopjátékos veszít a_{ij} -t. Most tegyük fel, hogy a sorjátékos a j -edik sort választja és az oszlopjátékos az i -edik oszlopot. Ha a játékosok azonosak, akkor a sorjátékosnak a_{ij} -t kellene veszíteni és ugyanennyit nyerni az oszlopjátékosnak. Valójában ez is történik, a sorjátékos nyeresége $a_{ji} = -a_{ij}$, és így a sorjátékos vesztesége a_{ij} , az oszlopjátékos nyeresége pedig a_{ij} .

5b. A sorjátékos LP-je:

max v

f.h. $v \leq a_{11}x_1 + a_{21}x_2 + \dots + a_{n1}x_n$

.

.

.

$v \leq a_{1n}x_1 + a_{2n}x_2 + \dots + a_{nn}x_n$

$x_1 + x_2 + \dots + x_n = 1$

$x_i \geq 0$, minden i -re

Az oszlopjátékos LP-je:

min w

f.h. $w \geq a_{11}y_1 + a_{12}y_2 + \dots + a_{1n}y_n$

(vagyis $a_{11}y_1 + a_{21}y_2 + \dots + a_{n1}y_n \geq -w$)

.

.

.

$w \geq a_{1n}y_1 + a_{2n}y_2 + \dots + a_{nn}y_n$

(vagyis $a_{1n}y_1 + a_{2n}y_2 + \dots + a_{nn}y_n \geq -w$)

$y_1 + y_2 + \dots + y_n = 1$

$y_j \geq 0$, minden j -re

Vegyük észre, hogy ha $v^*, x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*$ lehetséges megoldása a sorjátékos LP-jének, akkor $-v^*, x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*$ lehetséges megoldása az oszlopjátékos LP-jének. Tegyük fel, hogy $v^* > 0$, és $(v^*, x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*)$ a sorjátékos LP-jének optimális megoldása. Ekkor $(-v^*, x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*)$ lehetséges megoldása ezen feladat duáljának, ami nem más, mint az oszlopjátékos LP-je. Ez viszont azt jelenti, hogy az oszlopjátékos biztosítani tudja, hogy vesztesége ne legyen több mint $-v^* < 0$. Ez ellentmond annak, hogy $v^* > 0$ a játék értéke.

Ugyanígy lehet belátni, hogy $v^* < 0$ sem lehet.

5c. Tegyük fel, hogy $\mathbf{x}^* = (x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*)$ a sorjátékos optimális stratégiája. Mivel a játék értéke 0, $v = w = 0$ és így az állítás igazságáról a sor- és oszlopjátékosok LP-jébe való egyszerű behelyettesítéssel (mind az x_i , mind az y_j változók helyébe az \mathbf{x}^* megfelelő komponenseit helyettesítjük) győződhetünk meg.

5d. A Páratlan és Páros, a Kő-Papír-Olló és a Két Ujjas Snóbli játékok mindegyike szimmetrikus. Ebből következik, hogy $v = 0$, és hogy a sor- és oszlopjátékosok optimális stratégiái megegyeznek. Ez mind a grafikus megoldást, mind a lineáris programozással való megoldást megkönnyíti. Erről meggyőződhetünk, ha ezeket a játékokat ismét megoldjuk, most már a fentiek ismeretében.

6. Legyen v^* a játék értéke a sorjátékos számára. Az oszlopjátékos LP-jének feltételeiből következik, hogy a sorjátékos minden sorválasztása esetén az oszlopjátékos várható vesztesége nem lehet több, mint v^* . Így a sorjátékos egyetlen kevert stratégiája sem adhat nagyobb várható nyereséget v^* -nél. Mivel a sorjátékos optimális stratégiája legalább v^* várható nyereséget ad, ezért a sorjátékos nem tud hasznot húzni stratégiája megváltoztatásából, ha az oszlopjátékos az optimális stratégiáját játssza.

7. Ha a sorjátékos LP-jének i -edik feltétele szigorú egyenlőtlenségként teljesül, akkor a komplementaritási tétel szerint az oszlopjátékos optimális stratégiáját követve soha nem fogja pozitív valószínűséggel választani az i -edik oszlopot (tisztá stratégiát). Ez érthető és ésszerű, hiszen az i -edik feltétel szigorú egyenlőtlenségként való teljesülése azt jelenti, hogy a sorjátékos többet kapna, mint a játék értéke, ha az oszlopjátékos az i -edik stratégiáját játssza és ezért az oszlopjátékosnak ezt nem szabad tennie. A két játékos szerepének felcserélésével hasonlóan lehet magyarázni a másik komplementaritási összefüggést is.

8. min w

$$\begin{aligned} \text{f.h } a + 4000b - 9000 &= e_1' - e_1'' \\ a + 6000b - 12000 &= e_2' - e_2'' \\ a + 7000b - 14000 &= e_3' - e_3'' \\ a + 1000b - 5000 &= e_4' - e_4'' \\ a + 3000b - 8000 &= e_5' - e_5'' \end{aligned}$$

$$w \geq e_1' + e_1''$$

$$w \geq e_2' + e_2''$$

$$w \geq e_3' + e_3''$$

$$w \geq e_4' + e_4''$$

$$w \geq e_5' + e_5''$$

Minden változó ≥ 0

Vegyük észre, hogy $e_i' + e_i''$ az i -edik napra vonatkozó becslés abszolút hibája. Az a és b optimális értékei minimalizálják az abszolút hibát.

9. Legyen v^* = az A játék értéke, $(x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*)$ = sorjátékos optimális stratégiája az A játékban, $(y_1^*, y_2^*, \dots, y_n^*)$ = oszlopjátékos optimális stratégiája az A játékban. Egyszerű behelyettesítéssel láthatjuk, hogy $v^* + c$ és $(x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*)$ a sorjátékos LP-jének lehetséges megoldása az A' játékban.

Ugyancsak könnyű igazolni behelyettesítéssel, hogy $v^* + c$ és $(y_1^*, y_2^*, \dots, y_n^*)$ lehetséges megoldása az oszlopjátékos LP-jének az A' játékban. Mivel a két LP célfüggvényértéke ezekkel a stratégiákkal egyenlő (vagyis $v^* + c$), az A' játék értéke $v^* + c$ és az A játék optimális stratégiái az A' optimális stratégiái is.

13.4 alfejezet

1. $(9, -1)$ egyensúlypont, mivel ha bármelyik játékos is megváltoztatja a stratégiáját (miközben a másik nem), kifizetése nem nő.

2. $(-1, 1)$ egyensúlypont, mivel ha bármelyik játékos is megváltoztatja a stratégiáját (miközben a másik nem), kifizetése nem nő.

3. A kifizetéseket milliókban számoljuk. Feltesszük, hogy mindkét városrész támogatja a saját határozati javaslatát (ez egyébként dominálja azt a stratégiát, amikor még a saját javaslatát sem támogatja). A sorjátékos legyen Manhattan, az oszlopjátékos Brooklyn, a kifizetéseket pedig az alábbi táblázatban látjuk:

	Támogat	Ellenez
Támogat	$(8, 8)$	$(-1, 9)$
Ellenez	$(9, -1)$	$(0, 0)$

Ez egy fogoly dilemma, amelynek $(0, 0)$ az egyensúlypontja. "Ellenez" a nemkooperatív cselekvés, "Támogat" a kooperatív.

4. Ha a sorjátékos az $(1/2, 1/2)$ kevert stratégiát választja az oszlopjátékos pedig az $(1/2, 1/2)$ stratégiát, akkor a sorjátékos várható nyeresége 0. Tegyük fel, hogy az oszlopjátékos az $(1/2, 1/2)$ stratégiát választja a sorjátékos pedig eltér az $(1/2, 1/2)$ stratégiától és az $(x_1, 1 - x_1)$ stratégiát játssza. Ekkor a sorjátékos várható nyeresége: $x_1(1/2)(2) + (1 - x_1)(1/2)(-2) + x_1(1/2)(-2) + (1 - x_1)(1/2)(2) = 0$. Így a sorjátékosnak nem származik előnye abból, ha az $(1/2, 1/2)$ stratégiát megváltoztatja. Ugyaígy lehet megmutatni, hogy az oszlopjátékosnak sem érdeke egyoldalúan stratégiát változtatni.

5a. Legyen a sorjátékos Japán, az oszlopjátékos a USA. A kifizetések a következő táblázatban láthatók:

	Fejleszt	Nem fejleszt
Fejleszt	$(-10, -10)$	$(100, 0)$
Nem fejleszt	$(0, 100)$	$(0, 0)$

$(\text{Fejleszt}, \text{Nem fejleszt})$ és $(\text{Nem fejleszt}, \text{Fejleszt})$ egyensúlypontok.

5b. Ebben az esetben a kifizetéseket az alábbi táblázat mutatja:

	Fejleszt	Nem fejleszt
Fejleszt	$(5, -10)$	$(100, 0)$
Nem fejleszt	$(0, 100)$	$(0, 0)$

Most a (Fejleszt, Nem fejleszt) az egyetlen egyensúlypont. Ez azt jelenti, hogy az állami támogatás eredményeként Japán uralni fogja a piacot és növekszik exportja.

Áttekintő feladatok

1. Ez egy konstans-összegű játék a következő kifizetőmátrixszal a sorjátékos (1.kereskedelmi lánc) szempontjából (az oszlopjátékos a 2.lánc és a kifizetése 52-az 1.lánc kifizetése):

	A	B	C	Sor Min
A	26	20	30	20
B	32	26	40	26
C	22	12	26	12
Oszlop Max	32	26	40	

Látszik, hogy az egyensúlypont (a matrix nyeregpontja), ha mindkét lánc a B pontba települ és egyenlően osztozik a vásárlókon.

2. Feltesszük, hogy az a vásárló aki nem megy a Ruby-hoz, az a Swamp-hoz fog menni vásárolni. Ezért ez egy konstansösszegű játék, ami lényegében egy zérus-összegű játék. Legyen x_1 = annak a valószínűsége, hogy Ruby az üdítőt választja és y_1 = annak a valószínűsége, hogy Swamp a vaját választja. Ekkor Ruby olyan x_1 -et akar választani, amely maximalizálja a $\min(40,000x_1 + 60,000(1 - x_1), 50,000x_1 + 30,000(1 - x_1))$ = $\min(60,000 - 20,000x_1, 30,000 + 20,000x_1)$ függvényt. A maximum az $x_1 = \frac{3}{4}$ értéknél van. A játék értéke = 45,000 Ruby szempontjából.

Swamp olyan y_1 -et akar meghatározni, amely minimalizálja a $\max(40,000y_1 + 50,000(1 - y_1), 60,000y_1 + 30,000(1 - y_1))$ = $\max(50,000 - 10,000y_1, 30,000 + 30,000y_1)$ függvényt. A minimum az $y_1 = \frac{1}{2}$ értéknél van.

Így Ruby az esetek 3/4 részében üdítőt, 1/4 részében pedig a tejet választja. Swamp az esetek felében vaját, felében pedig narancslét választ. Ha mindkét fél az optimális stratégiákat alkalmazza, akkor a két supermarket egyenlően osztozik a vásárlóközönségen.

3. Először adjunk hozzá 1-et a kifizetőmátrix minden eleméhez. Ezzel tudjuk biztosítani, hogy a két LP-ben minden változó nemnegatív lesz. Így a következő kifizető mátrixszal dolgozunk:

3/2	0	0
0	3/2	0
0	0	2

Sorjátékos LP-je

max v

f.h. $v \leq 3x_1/2$

$v \leq 3x_2/2$

$v \leq 2(1 - x_1 - x_2)$

Oszlopjátékos LP-je

min w

f.h. $w \geq 3y_1/2$

$w \geq 3y_2/2$

$w \geq 2 - 2y_1 - 2y_2$

$$1 - x_1 - x_2 \geq 0$$

Minden változó ≥ 0

$$1 - y_1 - y_2 \geq 0$$

Minden változó ≥ 0

A két LP-t megoldva azt kapjuk, hogy mindkét játékos optimális stratégiája $(4/11, 4/11, 3/11)$, a játék értéke pedig $6/11$, ami azt jelenti, hogy az eredeti játék értéke: $6/11 - 1 = -5/11$.

Ha a sorjátékos az $(1, 0, 0)$ stratégiát játssza, akkor az oszlopjátékos $(1/2, 1/2, 0)$ stratégia választása mellett a sorjátékos várható nyeresége: $1/2(1/2) + 1/2(-1) = -1/4$. Ez több mint a játék értéke, ami $-5/11$.

4. Mivel $\max(\text{sor min}) = \min(\text{oszlop max}) = 4$, látjuk, hogy a játék értéke a sorjátékos számára 4. Az a stratégiapáros, amelyben a sorjátékos a második sort, az oszlopjátékos pedig a második oszlopot választja a játék nyeregpontja.

5. Legyen a sorjátékos az Airway, az oszlopjátékos pedig a Corvett. A kifizetések a következő táblázatban láthatók:

	Terjeszkedik	Nem terjeszkedik
Terjeszkedik	$(1, 0.5)$	$(5, -2)$
Nem terjeszkedik	$(-1, 4)$	$(3, 2)$

Az egyetlen egyensúlypont: az Airway és a Corvett is terjeszkedik